



Kahverengi kokarca isimli zararlı böcek başta fındık olmak üzere yüzlerce bitki türünde zarar yapabilen ve son yıllarda ülkemizde hızla yayılan çok önemli bir zararlı türüdür. Gerekli önlemler alınmadığı takdirde bu böceğin ülkemiz tarımına her yıl milyarlarca liralık zarar vereceği tahmin edilmektedir. Bu zararının bulaştığı birçok ülkede zararlıyla mücadele amacıyla yılda 5-6 kimyasal ilaçlama yapılmış, ancak tatmin edici sonuç alınamamıştır.

Bu tip istilacı böceklerin kimyasal ilaç kullanılmadan uzun vadeli olarak kontrol edilmesinin en iyi yollarından birisi faydalı böcek kullanarak zararlının kontrol altına alınmasıdır. Kahverengi kokarcanın bilinen en iyi doğal düşmanı Samuray arıcığı olup, halen ABD ve bazı Avrupa ülkelerinde üretilip Kahverengi kokarca ile mücadelede kullanılmaktadır.

Kahverengi kokarcanın yüksek riski nedeniyle ülkemizde de Samuray arıcığının ithal edilip, çoğaltılarak zararlıyı kontrol etmek üzere salınması planlanmaktadır. Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü sorumluluğunda yürütülen bu çalışmalar, gerek fındık gerekse diğer bitkileri bu zararlıdan korumak için yapılmış son derece gerekli ve yararlı çalışmalardır.

Samuray arıcığı sadece bitkilerde zararlı olan kokarca grubu böcekler üzerinde beslenmekte olup, bal arıları ve insanlara bir zararı kesinlikle yoktur. Zaten benzer faydalı böcekler ülkemizdeki diğer bazı zararlılara karşı da uzun zamandır kullanılmaktadır.

Samuray arıcığının özellikle bal arıları kolonilerine zarar verebileceği yönündeki değerlendirmelerin kaynağı genellikle bu konudaki bilgi eksikliğidir. Halk arasında eşek arıları olarak bilinen, 2.5-3 cm boyundaki bazı arılar bal arılarına zarar verebilmektedir. Bu eşek arılarının bir kısmının Japon eşek arısı gibi isimlerle anılması karmaşaya sebep olabilmektedir. Ancak Samuray arıcığı 1-2 mm boyda ve oldukça küçük olup, kokarca olarak bilinen böceklerin yumurtaları dışında bir şeyle beslenmemektedir. Diğer yandan özellikle fındık üretim alanlarında Kahverengi kokarcaya karşı çok sayıda kimyasal ilaçlama yapmak yerine Samuray arıcığının kullanılacak olması; çevre, insan sağlığı ve bal arılarının korunmasına çok önemli katkı sağlayacaktır.

Prof.Dr. Celal Tuncer

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Ziraat Fakóltesi Bitki Koruma Bölümü

Samsun